

POVEȘTI, SIMBOLURI, ICONOGRAFII

STORIES, SYMBOLS, ICONOGRAPHIES

È unanim acceptat cã orice analizã a creației personale, inclusiv în arhitecturã, trebuie sã înceapã de la premisa fundamentalã cã ea își are originea în educație, tradiții, vise, obiceiuri, mituri, gesturi, forme, figuri, culori, numere, dar și în permanente cãutãri și întrebãri. Totul apare ca un fundal pe care memoria fixeazã în mintea noastrã aceste imagini. Un rol aparte joacã și trecerea timpului, care accentueazã, sau din contra, atenuiazã o parte din aceste componente primare.

„Existã întrebãri cãrora li se poate rãspunde prompt și pertinent. Existã și întrebãri, cele ale primei copilãrii, care par simple sau suprarrealiste, dar al cãror rãspuns solicitã mai curând talentul metafizic sau fantezia. (...) Existã, în sfârșit, întrebãrile «mari», ultimative, cãrora îmi place sã le spun «rusești», cãci fac substanța multor insomnii dostoevskiene: Ce este fericirea?, De ce existã rãul?, Care este sensul vieții? Pentru astfel de întrebãri nu poți sã propui un rãspuns geometric, ci o analogie, o metaforã, un «ocoliș» transfigurator. È cea mai adecvatã soluție. Singura. În loc sã spui savant: «uite cum stau lucrurile», spui: «hai mai bine sã-ți spun o poveste».”¹

Și arhitectura, de multe ori, pleacã de la povești. Și ea are de rãspuns la întrebãri „mari”, legate de procese și de dileme. Evident cã o seamã din aceste povești fac parte din propria noastrã identitate, ele ne definesc, iar atunci când desenãm un spațiu, o luminã, o clãdire, ele ne însoțesc și ne ajutã. Mai mult sau mai puțin. Trãim și gãndim peste și prin aceastã „zestre” a noastrã. Cãteodatã ea ne „șoptește” fantezii uitate, pe care le descifrãm sau nu. Arhitectura depinde de ele și noi încadrãm sau recompunem diverse fragmente disparate atunci când ne așezãm în fața foii albe de hãrtie.

„O construcție de mare valoare, dupã pãrerea mea, trebuie sã înceapã cu incomensurabilul, trebuie ca în cursul proiectãrii sã treacã prin stadiul elementelor comensurabile și sã revinã, la sfârșit, în incomensurabil.”²

Cuvintele (ca purtãtoare de simbol) și imaginile din paginile ce urmeazã sunt o matrice importantã, și anume cea care genereazã întrebãri-povești, aflatã în interiorul minții mele. Constituie fundamentul activității mele, al proiectelor și desenelor, în totalitate sau parțial. Adesea, doar o fãrãmã din aceastã zestre personalã poate produce ceva fascinant. Sau chiar „insomniile dostoevskiene” de care pomenea Andrei Pleșu.

Unele imagini sunt însoțite de comentarii sau de un text de identitate. Acest tot unitar, iconografie-text, restituie povestea de care vorbeam mai înainte. Altele nu sunt susținute de text. Nu am putut gãsi o explicație raționalã descriptivã sau altceva care ar putea deveni element comensurabil. Acest caleidoscop magic întrebare-poveste-icoanã, cred eu, poate stãrni interpretãri și schimbãri majore în arhitecturã.

Adrian Spireescu

1. Andrei Pleșu, *Parabolele lui Isus. Adevãrul ca poveste*, Ed. Humanitas, București, 2012.
2. Louis Kahn

It is unanimously accepted that any analysis of personal creation, including architecture, must start from the fundamental assumption that it originates in education, tradition, dreams, customs, myths, gestures, shapes, faces, colors, numbers, but also in permanent questions and pursuits. They all become a background, upon which memory imbeds these images. A special part is played by the passage of time, which emphasizes, or conversly, diminishes a part of these primary components.

„There are questions which can receive a prompt and pertinent response. There are also questions, of early childhood, which may seem simple or surreal, but require a rather metaphysic talent or imagination in order to be answered. (...) Lastly, there are the «big» , ultimate questions, Which I like to call «russian», as they are the stuff of many dostoevskian insomnias: What is happiness?, Why does evil exist?, What is the meaning of life? Such questions cannot be answered with a geometrical approach, but an analogy, a metaphor, a transfiguring «detour». It is the best solution. The only one. Instead of expertly saying: «here’s the thing», you say: «let me tell you a story».”¹

Most times, architecture starts with stories as well. It also has to answer „big” questions, reagrding dilemmas and process. Naturally, a part of these stories have to do with our own identity, they define us, and when we trace a light, a space, a building, they accompany and aid us. More or less. We live and think above and beyond this „dowry” of ours. Sometimes it „whispers” forgottent ideas, which we decyphre or not. Architecture relies on them and we enframe or recompose various scattered fragments when faced with the blank page.

„A building of great value, in my opinion, must begin with the incommensurable, during planning it must pass through the stage of measurable elements, in order to return, finally, to the incommensurable.”²

The words (as symbol bearers) and images in the following pages are an important matrix, namely, one which generates story-questions, located inside my mind. It represents the basis of my activity, my designs and drawings, fully or in part. Frequently, just a thread of this dowry can produce something fascinating. Or even the „dostoevskian inasomnias” Andrei Pleșu was discussing.

Certain images are accompanied by comments or an identifying text. This whole, text-iconography, restore the story I talked about earlier. Others are not supported by text. I was unable to find a rational discriptive explanation, or something else to constitute a measurable element. I believe this magical kaleidoscope of question-story-icon can spark major changes and interpretations in architecture.

Adrian Spireescu

1. Andrei Pleșu, *Parabolele lui Isus. Adevãrul ca poveste*, Ed. Humanitas, Bucharest, 2012.
2. Louis Kahn

FORME

VISE

ZIDURI

MARC CHAGALL

EDUCAȚIE

culori

utopie

șoapte...

Bregenz

muzeu

joacă

scene

biserică

parc

conversie

(in)vizibil

mituri

bibliotecă

Lapidarium

Louis Khan

fresce

Vicenza

boltniță

CUHNIE

peisaj

refugiu

fantomă

umbră – lumină

SIMBOLURI

obiceiuri

urme

sensuri

artificial

Mondrian

pliuri

numere

Eugen Ionescu...

gesturi

Andrea Palladio

parabolă

adevăr

iubire - frică

Victor Horta

înțelepciune

Horia Damian

CĂRĂMIDĂ arc

BOLTĂ

senzorial**less is more**

proiecte

plin - gol

OM – CASĂ – COSMOS

teologia Scripturii

PAUL KLEE

G.M.Cantacuzino

locuință ...

lut**PIATRĂ****lemn**

MIES – BARCELONA

lespede

copilărie

Picasso

desen

pictură

tatăl meu

Săcele – Brașov

perspectivă

Agonie și Extaz

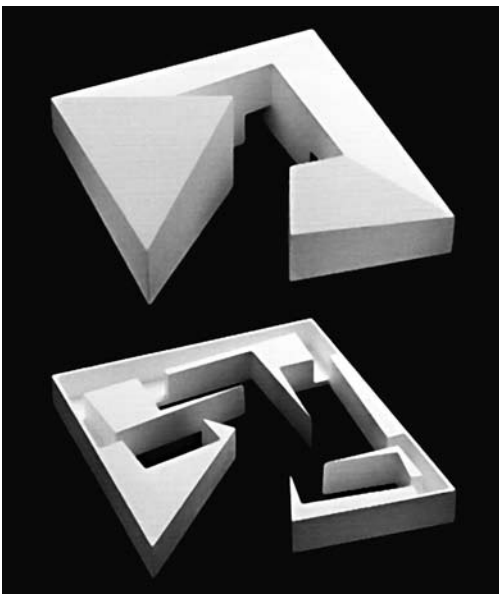
Nicolae Tonitza

Azulejos, tehnica placării pereților caselor cu plăci ceramice pictate în multe locuri din Portugalia / Azulejos, a technique involving the coating of house walls in ceramic plaques, found in many areas of Portugal

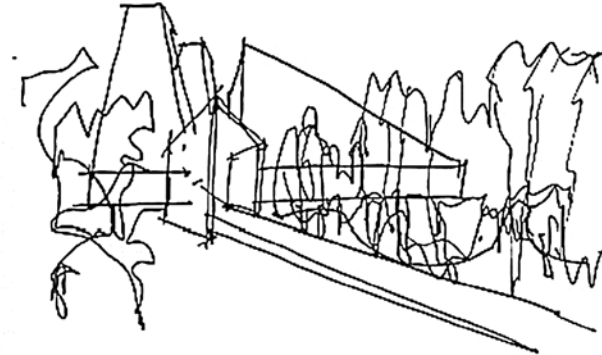
Galeria Heiner, Berlin. Proiect întocmit de arh. David Chipperfield în anul 2003, ca urmare a câștigării unui concurs internațional / The Heiner Gallery, Berlin, designed by architect David Chipperfield in 2003, following an international competition

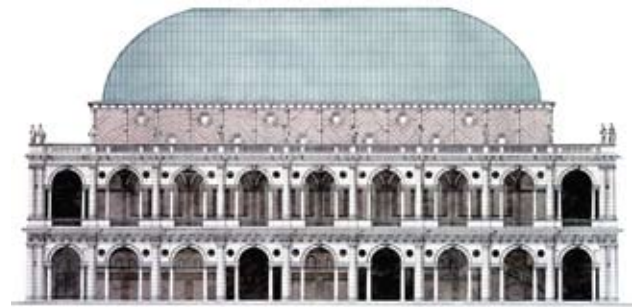
Arh. Aires Mateus „a construi cu mulajul spațiului” – machetă de studiu pentru o casă în Portugalia, 2007 / Architect Aires Mateus, “buildings moulded by space” – study model for a house in Portugal, 2007

Mies van der Rohe – Pavilionul de la Barcelona / Mies van der Rohe – The Barcelona Pavilion

Crochiu realizat de arh. Eduardo Souto de Moura pentru proiectul casei scriitoarei Paula Rego, Cascais, Portugalia / Croquis made by architect Eduardo Souto de Moura for the house of artist Paula Rego, Cascais, Portugal

Bazilica palladină, Vicenza 1546 logiile din piatră albă de la cariera din Piovene – Italia, conferă eleganță și monumentalitate ansamblului arhitectural / The Basilica Palladiana, Vicenza, 1546. The loggias made from white stone extracted from the Piovena (Italy) quarry add elegance and monumentality to the architectural ensemble

Le Corbusier – Vila Savoye 1929-1931, Poissy, Paris. Ilustrează cele cinci principii ale arhitecturii moderne: planul liber, parterul pe piloți, acoperișul terasă, fațada liberă, ferestre continue / Le Corbusier – The Savoye Villa, 1929-1931, Poissy, Paris. This building illustrates the five principles of modern architecture: free plan, posts supporting the ground floor, clear façade, strip windows

Arh. Peter Zumthor, muzeul din Bregenz, Austria 1998 / Architect Peter Zumthor, Bregenz Museum, Austria, 1998

Portretul meu la vârsta de 9 ani, cu verișoara mea Ligia, pictură în ulei realizată în anul 1962 de tatăl meu, Grigore Spireescu, pictor, sculptor și grafician / My portrait at the age of 9, with my cousin Ligia, oil painting made in 1962 by my father, Grigore Spireescu, painter, sculptor and graphician

Obiectele personale pentru sport ale arh. Adrian Spireescu – sacul de box cu mănușile și accesoriile pentru antrenament / Architect Adrian Spireescu's personal gym equipment – the boxing bag and training accessories

Acuarelă – peninsula Sithonia, Grecia 1998, arh. Adrian Spireescu / Watercolour – Sithonia Peninsula, Greece, 1998, architect Adrian Spireescu

Stâlpi din lemn frumos încrustați peste care se înbină grinzi de cedru cu capete în consolă armonios cioplite. Biserica din satul Timișeni, Gorj 1773, aflată în incinta Muzeului Satului „Dimitrie Gusti”, București / House from Suceava County, 1760, “Dimitrie Gusti” Village Museum, Bucharest – a perfect example of sustainable architecture aflat în Muzeul Satului

Casa și muzeul Victor Horta Bruxelles / The Victor Horta house and museum, Bruxelles, combining cedar beams and cantilevered elements

Interiorul Cuhniei Palatului de la Mogoșoaia
„Am întrebat o cărămidă ce îi place și cărămida mi-a răspuns: «Arcul unei bolți»”, Louis Kahn / Interior view of the “Cuhnia” of the Palace of Mogoșoaia”. “I asked the brick, “What do you like?” and the brick answered “The arch of a vault””, Louis Kahn

Jean Tinguely – Sculptură cinetică aflată la Muzeul Jean Tinguely & Niki de Saint Phalle Fribourg, Elveția / Jean Tinguely – kinetic sculpture from the Jean Tinguely & Niki de Saint Phalle Museum, Fribourg, Switzerland

Cimitirul din Lisabona, Portugalia. Ilustrarea conceptului de oraș funerar: străzi și monumente funerare (case) într-un spațiu verde adecvat / The Cemetery of Lisbon, Portugal, illustrating the concept of “funerary city”: streets and funerary monuments (houses) in a befittingly green environment

Panorama oraşului Fribourg, Elveţia Echilibru perfect între natură și construcții / View over Fribourg, Switzerland. The perfect balance between nature and buildings

Săcele, Braşov – pictură realizată de tatăl meu, Grigore Spirescu, în anul 1973 / Săcele, Braşov – painting made by my father, Grigore Spirescu, in 1973

Casă din județul Suceava 1760, aflată în Muzeul Satului Dimitrie Gusti, Bucureşti – perfectă ilustrare a principiilor arhitecturii durabile / Beautifully encrusted wooden pillars in a harmoniously carved ensemble. The Timișeni village church, Gorj, 1773, "Dimitrie Gusti" Village Museum, Bucharest

Poartă din Grecia, oraşul Kastoria / Greek Gate, Kastoria

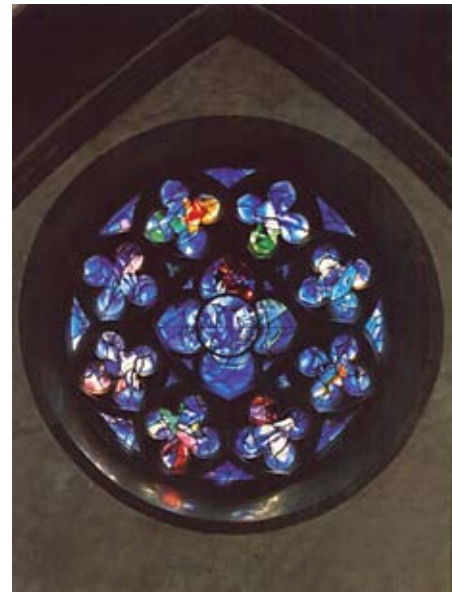
Casă (bordei), secolul al XIX-lea, din satul Castranova, Dolj / 19th century house (cottage) from the village of Castranova, Dolj

Lacul cu nuferi – Olănești / The Waterlily Lake – Olănești

Icoană pe sticlă din zona Brașov Sfântul Gheorghe în lupta cu balaurul – simbolul Binelui și Răului / Icon on glass, Brașov area. Saint George and the dragon – symbolising Good versus Evil

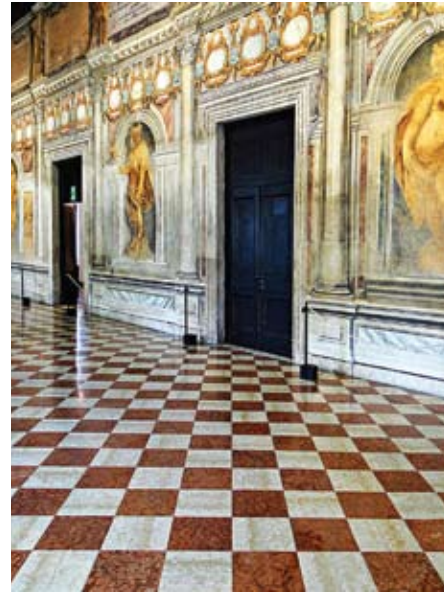

„Creația” – Vitraliu executat în 1978 de pictorul Marc Chagall Fraumünster, Zürich / “The Creation” by Marc Chagall, stained glass, 1978, Fraumünster, Zürich

Rafael – portretul Papei Iuliu al II-lea ulei pe lemn, 1,07 x 0,80 m, executat în 1512 în prezent la Galeria Uffizi, Florența / Pope Julius II by Raphael, oil on wood, 1.07x0.80, 1512. The Uffizi Galleries, Florence

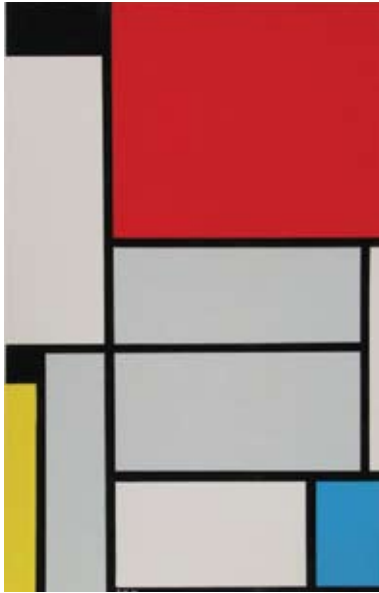
Teatrul Olympic din Vicenza 1596-1608, arh. Andrea Palladio. Decorația holului cu picturi murale ale Membrilor Academiei din Vicenza / The Olympic Theatre of Vicenza, 1596-1608, architect Andrea Palladio. Lobby decorations, featuring mural portraits of the members of the Academy of Vicenza

Detaliu stampă japoneză executată de „bătrân nebun după desen” pictorul și desenatorul Hokusai / Detail of a Japanese print designed by an “old man mad about drawing”, namely the painter and draughtsman Hokusai

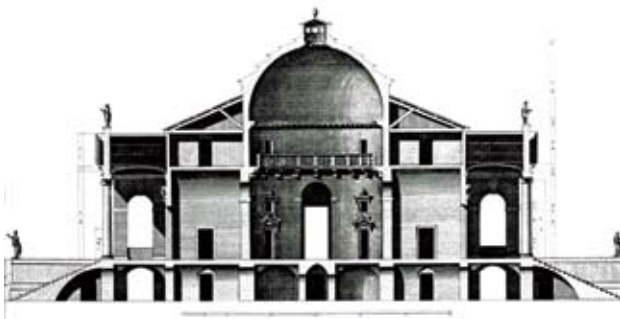
Claude Monet – Palatul Mula, Veneția, 1908. Tema principală este lumina, despre care vorbea savant Chagall numind-o „Lumière – liberté” / Claude Monet – Mula Palace, Venice, 1908. The main theme is light, which Chagall artfully described as “Lumière – liberté ”

Piet Mondrian – tablou pe pânză. Executat în 1921, aflat la Basel în Colecția Müller-Wildeman / Piet Mondrian – oil on canvas, 1921, the Müller - Wildeman Collection, Basel

David – Sculptură executată de Michelangelo în anul 1502. Maximă expresivitate: anatomie, proporții spațialitate / David – sculpture made by Michelangelo in 1502. Maximum expressivity: anatomy, proportions, spatiality

Andrea Palladio – Vila Rotonda, Vicenza, 1575 / Andrea Palladio – The Villa Rotonda, Vicenza 1575

Henri Matisse – desen din volumul „Dessins – thèmes et variations”, 1941 / Henri Matisse – drawing from “Dessins – thèmes et variations”, 1941